

4. ประเด็นด้านกฎหมาย

4.1 กล่าวนำ

กฎหมายมีบทบาทที่สำคัญหลายอย่างต่อบุคคลและสิ่งต่าง ๆ ที่ได้รับผลกระทบจากอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นบนถนน ถึงแม้ว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายได้แบ่งอำนาจหน้าที่รับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานทาง ระหว่างหน่วยงานส่วนกลางและหน่วยงานในท้องถิ่นไว้แล้วก็ตาม แต่อำนาจหน้าที่ทั้งหมดก็ยังคงอยู่ในการกำกับดูแลของรัฐบาล กฎหมายได้กำหนดให้มีบทลงโทษทั้งจำและปรับต่อผู้ที่ฝ่าฝืนกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการสัญจรบนถนน โดยมีกรณีตัวอย่างคำพิพากษาที่ศาลได้ตัดสินคดีไปแล้ว เช่น การตัดสินให้ผู้ขับขี่และ/หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานทางซึ่งกระทำสิ่งใดก็ตามที่ถือว่าไม่ได้คำนึงถึงหรือดูแลเอาใจใส่ต่อผู้ใช้รถใช้ถนนโดยประมาทเลินเล่อ ละเลยหรือขาดความรอบคอบในการปฏิบัติหน้าที่ ต้องชดใช้ค่าเสียหายที่เกิดขึ้นต่อผู้ที่ได้รับความเสียหายจากอุบัติเหตุบนถนนที่เกิดขึ้นด้วยเหตุนั้น (ดูตัวอย่างในรูปที่ 4.1, 4.2 และ 4.3) ประเด็นกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเหล่านี้จะได้นำมาพิจารณาและนำเสนอไว้ในบทนี้

นอกจากนี้ จุดมุ่งหมายอีกประการหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นจุดมุ่งหมายหลัก คือ การกำหนดให้ต้องมีการจ่ายค่าสินไหมทดแทนให้แก่ฝ่ายที่ได้รับความเสียหาย ที่สามารถพิสูจน์ให้เห็นว่าความเสียหายที่เกิดขึ้นเกิดจากกระทำของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ที่ถือว่าไม่ได้คำนึงถึงความปลอดภัยของผู้อื่น เช่น ความประมาทเลินเล่อ การละเลยหรือขาดความรอบคอบในการปฏิบัติหน้าที่ เป็นต้น ในกรณีเช่นนี้ เมื่อฝ่ายที่ได้รับความเสียหายจากอุบัติเหตุสามารถแสดงให้เห็นได้ว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานทางไม่ได้ปฏิบัติตามหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบ หรือปฏิบัติหน้าที่อย่างไม่เหมาะสม หน่วยงานดังกล่าวจะต้องจ่ายค่าสินไหมทดแทนให้แก่ฝ่ายที่ได้รับความเสียหายนั้น

เนื้อหาในบทนี้จะกล่าวถึงแนวปฏิบัติในทางกฎหมายเพื่อที่จะลดความเสี่ยงของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานทางที่จะต้องรับผิดชอบต่อความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นรวมทั้งอธิบายความเกี่ยวพันทางกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการตรวจสอบความปลอดภัยทางถนน โดยมุ่งเน้นให้ผู้อ่านเข้าใจถึงประเด็นปัญหาทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบความปลอดภัยทางถนน โดยใช้ตัวอย่างสถานการณ์ในแง่ของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบความปลอดภัยทางถนนในประเทศออสเตรเลีย โดยหลักของกฎหมายโดยทั่วไปนั้นพัฒนามาจากพื้นฐานที่มีอยู่ทั้งในประเทศออสเตรเลียและในประเทศอังกฤษ ซึ่งเป็นแบบแผนที่ใช้กันอยู่ในประเทศกลุ่มเครือจักรภพ

รวมทั้งประเทศแคนาดาด้วย แต่เนื่องจากเนื้อหาของกฎหมายในประเทศต่าง ๆ นั้นอาจมีความแตกต่างกันไป จากกฎหมายของประเทศออสเตรเลีย ดังนั้น ในการพิจารณาที่จะนำหลักการที่คล้ายคลึงกันไป ประยุกต์ใช้ จึงควรดำเนินการอย่างรอบคอบ เช่น ในประเทศนิวซีแลนด์ กฎหมายมีความเคร่งครัด แตกต่างไปจากกฎหมายของประเทศออสเตรเลีย อย่างเช่นกรณีการบาดเจ็บส่วนบุคคลถือว่าเป็น ความรับผิดชอบของสังคม ผู้ใดก็ตามที่ได้รับความเสียหายถึงแม้ว่าจะเป็นผลมาจากการกระทำความ ผิดจากบุคคลอื่นก็ไม่สามารถฟ้องร้องต่อบุคคลหรือหน่วยงานที่เป็นต้นเหตุให้เกิดความเสียหายได้ ด้วยเหตุนี้เองทำให้มีผู้ที่ได้รับค่าชดเชยต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากอุบัติเหตุในประเทศนิวซีแลนด์ เพิ่มขึ้น แต่ขณะเดียวกัน การใช้กฎหมายเพื่อสร้างจิตสำนึกในด้านความปลอดภัยก็ลดน้อยลง หรือหลักของกฎหมายที่บังคับให้ต้องมีการชดเชยหรือชดเชยค่าเสียหายที่เกิดขึ้นต่อทรัพย์สินของ ผู้ใช้รถใช้ถนน และของผู้ที่อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียง ซึ่งถือสิทธิเป็นเจ้าของทรัพย์สินเหล่านั้น ก็ได้ มีการบังคับใช้ในประเทศนิวซีแลนด์ด้วยเช่นเดียวกัน ในประเทศออสเตรเลีย อำนาจและหน้าที่ของ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการถนนถูกควบคุมด้วยกฎหมายและกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่บังคับใช้ตาม กฎหมายนั้น โดยในปัจจุบันการตรวจสอบความปลอดภัยทางถนนยังไม่ได้ถูกกำหนดหรือกล่าวถึง อย่างชัดเจนในกฎหมายเหล่านั้น การตัดสินใจที่จะนำระบบการตรวจสอบความปลอดภัยทางถนนมา ใช้รวมไปถึงรูปแบบในดำเนินการยังอยู่ในขั้นตอนการพิจารณาของผู้ซึ่งมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องและ ยังไม่ได้ประกาศใช้อย่างเป็นทางการ โดยรัฐสภา ในบทนี้จะถือว่าการนำกระบวนการตรวจสอบ ความปลอดภัยทางถนนไปใช้เป็นอำนาจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในเรื่องนี้ที่อาจจะนำไปใช้หรือไม่ก็ได้ มากกว่าที่จะถือว่าเป็นหน้าที่ของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่จะต้องนำไปปฏิบัติ

คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๖๖๖/๒๕๓๔ นางสมบัติ ปิยางสุฯ กับพวก โจทก์

หน้า ๑๓๘๓ นายหน่วง เอ็มโอยส์ กับพวก จำเลย

จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ เป็นพนักงานของกรมทางหลวง จำเลยที่ ๓ ได้ทำการซ่อมทางหลวง และนำรถเคี้ยวยางจอดไว้ในทางเวลากลางคืนโดยไม่จุดไฟไว้ ซึ่งเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติ จราจรทางบกฯ และเป็นความประมาทเลินเล่อของจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ ที่ละเว้นไม่กระทำการอัน ควรกระทำตามหน้าที่ที่กฎหมายบัญญัติไว้ เป็นเหตุให้รถจักรยานยนต์ที่ผู้ตายขับเข้าไปชนเกิดความเสียหายขึ้น ถือได้ว่าจำเลยเป็นผู้ทำละเมิด กรมทางหลวงต้องรับผิดชอบร่วมในผลแห่งการละเมิดด้วย

รูปที่ 4.1: นางสมบัติ ปิยางสุฯ (โจทก์) นายหน่วง เอ็มโอยส์ กับพวก (พนักงานกรมทางหลวง) (จำเลย)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๒๐๑/๒๕๐๒ นายยอน เคนนี

โจทก์

หน้า ๑๔๕๔

เทศบาลนครกรุงเทพ ฯ

จำเลย

เทศบาลขยายถนน ทำให้บ่อน้ำซึ่งขอบเป็นคอนกรีตเข้ามาอยู่ในถนนเมื่อเปิดถนนที่ขยายให้รถสัญจรไปมาได้ก็ยังมีได้ถมบ่อทำให้เรียบเป็นพื้นถนนธรรมดา และมีได้จัดให้มีเครื่องหมายและสัญญาณไฟติดตั้งให้เป็นที่สังเกตได้ในเวลาค่ำคืน รถยนต์ของโจทก์ขับมาชนบ่อน้ำเข้าโดยไม่ใช้ความประมาทเลินเล่อของโจทก์ รถยนต์เสียหายและโจทก์ได้รับบาดเจ็บ ดังนี้ ถือว่าเป็นความประมาทเลินเล่อของเทศบาล ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้โจทก์

รูปที่ 4.2 : นายยอน เคนนี (โจทก์) เทศบาลนครกรุงเทพ ฯ (จำเลย)

คดีดำที่ พ.1504/2537

คดีแดงที่ 5782/2538

นางถนอม แน่นอน

โจทก์

กรมทางหลวง

จำเลย

ป.พ.พ. มาตรา 420, 443 วรรคหนึ่ง

กรมทางหลวงขุดดินมากองไว้บนทางหลวง ที่ใช้สำหรับขุดยานพาหนะผ่านไปมา ในลักษณะกีดขวางการจราจร ในช่องเดินรถของผู้ตาย โดยเพิ่งขุดกองไว้ในวันเกิดเหตุ แต่มิได้ติดตั้งป้ายสัญญาณหรือไฟสัญญาณเตือนให้ผู้ขับขุดยานพาหนะผ่านไปมาทราบว่ามีกองดินอยู่ข้างหน้า จำเลยยอมคาดได้แต่แรกว่า หากไม่มีป้ายสัญญาณ และไฟสัญญาณในเวลากลางคืนให้เห็นชัดเจนแล้ว ก็อาจเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับความเสียหายจากกองดินดังกล่าวได้โดยง่าย เป็นการประมาทเลินเล่ออย่างมาก การที่ผู้ตายขับรถจักรยานยนต์ในช่องเดินรถของตนในเวลากลางคืนด้วยความเร็วธรรมดา โดยไม่มีโอกาสเห็นกองดินที่จำเลยดำเนินการขุดไว้ข้างหน้าตามสมควร จนทำให้รถผู้ตายชนกองดินดังกล่าว เป็นผลโดยตรงจากการประมาทเลินเล่อของจำเลย จำเลยจึงต้องรับผิดชอบต่อโจทก์

แม้โจทก์จะได้รับเงินทำบุญในการจัดงานศพ ก็ถือว่าเป็นเงินที่ให้แก่กันตามประเพณีในสังคม จึงเป็นคนละส่วนกับค่าใช้จ่ายในการปลงศพ ไม่อาจนำมาหักออกจากค่าปลงศพ ที่โจทก์ได้จ่ายไปจริง เพื่อลดภาระหนี้ที่จำเลยทำละเมิดได้

รูปที่ 4.3 : นางถนอม แน่นอน (โจทก์) กรมทางหลวง (จำเลย)

นอกจากนี้ กระบวนการตรวจสอบความปลอดภัยทางถนนนั้นยังไม่ได้ถูกนำไปเป็นส่วนประกอบในการพิจารณาคดีในชั้นศาลของประเทศออสเตรเลีย เนื่องจากการตรวจสอบความปลอดภัยทางถนนเป็นกระบวนการใหม่ที่ได้เพิ่งนำมาใช้ไม่นานมานี้ แต่อย่างไรก็ตาม การนำกฎหมายเข้ามาบังคับใช้ในขั้นตอนของการตรวจสอบความปลอดภัยทางถนนนี้ สามารถทำได้โดยอาศัยพื้นฐานของหลักกฎหมาย ทั้งนี้เนื่องจากกระบวนการตรวจสอบความปลอดภัยทางถนนได้ถูกนำไปปฏิบัติกันอย่างแพร่หลายและเป็นที่ยอมรับกันมากขึ้น รวมทั้งยังมีกรณีซึ่งมีอุบัติเหตุเกิดขึ้นบนถนนทั้ง ๆ ที่ได้ดำเนินการตรวจสอบความปลอดภัยทางถนนไปแล้ว จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องเข้ามารองรับในเรื่องนี้

สภาพของถนน

ในประเทศออสเตรเลีย สภาพของถนนในที่ที่เกิดเหตุจะถูกนำไปพิจารณาประกอบคดีในชั้นศาลด้วย เมื่อมีการตัดสินคดีความที่เกี่ยวข้องกับการเกิดอุบัติเหตุบนท้องถนน ศาลจะพิจารณาถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุเหล่านั้น อันได้แก่ พฤติกรรมของผู้ขับขี่ สภาพแวดล้อมของถนน ลักษณะหรือสภาพของยานพาหนะ หรือการพิจารณาถึงปัจจัยเหล่านั้นร่วมกัน ในแง่ของสภาพแวดล้อมของถนนนั้น ถึงแม้จะมีการแสดงให้ศาลเห็นว่ามีการต่าง ๆ ซึ่งอาจทำให้ถนนนั้นมีระดับความปลอดภัยที่เหมาะสมสำหรับผู้ใช้รถใช้ถนนได้ แต่ในทางกฎหมายนั้น ศาลจะไม่ให้ความสำคัญกับวิธีการซึ่งผู้เชี่ยวชาญ (ในที่นี้หมายถึงหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานทาง) สามารถนำมาใช้เพื่อปรับปรุงหรือแก้ไขสภาพอันตรายต่าง ๆ บนท้องถนน เพื่อให้เกิดความปลอดภัยบนถนนขึ้นได้ เช่น สิ่งกีดขวางที่อาจเป็นอันตราย ขอบกพร่องต่าง ๆ ของถนน เป็นต้น ดังนั้น ตามปกติแล้วศาลจึงไม่ได้พิจารณาว่าได้มีการดำเนินการตรวจสอบความปลอดภัยบนถนนที่เกิดเหตุแล้วหรือไม่ โดยศาลจะพิจารณาแต่เพียงสภาพถนนและสถานการณ์ต่าง ๆ ในที่เกิดเหตุซึ่งเป็นสาเหตุหรืออาจเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุเหล่านั้น มากกว่าที่จะพิจารณาถึงวิธีการที่อาจจัดสภาพการณ์ต่าง ๆ เหล่านั้นให้หมดไปได้

แนวโน้มในเรื่องของการที่จะต้องรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากอุบัติเหตุบนถนนกลายเป็นปัจจัยที่สำคัญซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานทางต่าง ๆ นำมาพิจารณาเพื่อตัดสินใจว่าจะดำเนินกิจกรรมตรวจสอบความปลอดภัยหรือไม่ ประเด็นความเกี่ยวพันทางกฎหมายซึ่งเกี่ยวข้องกับการจะนำระบบการตรวจสอบความปลอดภัยทางถนนไปประยุกต์ใช้หรือไม่ นั้น มีดังต่อไปนี้ :

- หน่วยงานที่ได้นำระบบการตรวจสอบความปลอดภัยทางถนนมาใช้ อาจเพิ่มโอกาสที่จะต้องรับผิดชอบต่อความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันใช่หรือไม่ คำตอบก็คือ ไม่ใช่
- หน่วยงานที่ได้นำระบบการตรวจสอบความปลอดภัยทางถนนมาใช้ อาจลดความเสี่ยงให้แก่หน่วยงานเองในการที่จะต้องรับผิดชอบต่อความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นได้ ใช่หรือไม่ คำตอบก็คือ ใช่
- ในกรณีที่หน่วยงานใดก็ตามที่ไม่ได้นำระบบการตรวจสอบความปลอดภัยทางถนนมาใช้ หน่วยงานนั้นจะมีโอกาสที่จะต้องเพิ่มความรับผิดชอบต่อความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น ใช่หรือไม่ คำตอบก็คือ ไม่ใช่
- หน่วยงานที่ไม่ได้นำระบบการตรวจสอบความปลอดภัยทางถนนมาใช้ จะเป็นการลดโอกาสที่จะต้องรับผิดชอบต่อความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น ใช่หรือไม่ คำตอบก็คือ ไม่ใช่

คำตอบข้างต้นนี้อาจเป็นแนวคิดของศาล ซึ่งศาลจะไม่คำนึงถึงวิธีซึ่งสามารถทำให้ถนนนั้นมีความปลอดภัย แต่จะเน้นในเรื่องของระดับความปลอดภัยของถนนว่าเหมาะสมหรือไม่

4.2 การกระทำผิดอันเนื่องมาจากการละเลยหรือความประมาทจนทำให้มีผู้ได้รับบาดเจ็บ (Tort of negligence)

กฎหมายในส่วนนี้ของออสเตรเลียใช้ในการบังคับควบคุมให้บุคคลใดก็ตามที่กระทำความผิดจนทำให้มีผู้ได้รับบาดเจ็บจะต้องชดเชยค่าเสียหายชดเชยให้แก่ผู้ที่ได้รับบาดเจ็บนั้น ซึ่งเป็นความผิดทางแพ่งมิใช่ความผิดทางอาญาที่เกิดขึ้นระหว่างผู้ใช้รถใช้ถนนและองค์กรที่มีหน้าที่รับผิดชอบด้านถนน (ซึ่งโดยทั่วไปเป็นหน่วยงานราชการ) ลักษณะของการกระทำผิดที่จะกล่าวถึงในหัวข้อนี้เป็นการกระทำความผิด อันเนื่องมาจากการละเลยหรือความประมาทจนทำให้มีผู้ได้รับบาดเจ็บ

อาจกล่าวได้ว่า การตรวจสอบความปลอดภัยทางถนนนั้น ช่วยให้ค่าใช้จ่ายตลอดอายุการใช้งานของถนนลดลง ซึ่งรวมถึงค่าใช้จ่ายเมื่อมีอุบัติเหตุเกิดขึ้นบนถนน แม้ว่าผู้พิพากษาซึ่งมักจะได้รับคำชี้แนะจากนักเศรษฐศาสตร์ว่าจะต้องพิจารณาว่า ระหว่างผู้ใช้รถใช้ถนนหรือหน่วยราชการ ใครควรจะต้องรับผิดชอบในค่าใช้จ่ายเหล่านี้ที่เกิดขึ้นนั้น แต่โดยทั่วไปนั้น ก่อนการตัดสินใจในเรื่องดังกล่าว จะมี

การสอบถามไปยังผู้เชี่ยวชาญทางด้านความปลอดภัยทางถนน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในเรื่องการลดอัตราการเกิดอุบัติเหตุและความรุนแรงของอุบัติเหตุ

ในออสเตรเลียนั้น ในการฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายจากจำเลยในทางแพ่งนั้น ผู้ที่ร้องเรียนหรือโจทก์จะต้องแสดงสิ่งที่สำคัญ 4 ประการต่อไปนี้ต่อศาล ได้แก่

1. มีการละเลยหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลเอาใจใส่ต่อผู้ใช้รถใช้ถนน
2. ไม่ได้มีการดำเนินการตามหลักการปฏิบัติที่เป็นการดูแลเอาใจใส่ต่อผู้ใช้รถใช้ถนน
3. สาเหตุของอุบัติเหตุ
4. ลักษณะความเสียหาย

หน้าที่ในการดูแลเอาใจใส่ต่อผู้ใช้รถใช้ถนน (Duty of care)

กฎหมายออสเตรเลียระบุว่าบุคคลใดก็ตามมีหน้าที่ต้องคำนึงถึงอยู่เสมอว่าสิ่งที่ตนได้กระทำลงไปนั้น อาจส่งผลกระทบต่อบุคคลอื่นได้ ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานทางจึงมีภาระหน้าที่ในการดูแลรักษาด่านซึ่งต้องมีความเกี่ยวข้องกับผู้ใช้รถใช้ถนนทุกประเภท อันได้แก่ ผู้ขับขี่รถยนต์ ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ คนขี่จักรยาน คนถีบสามล้อ ผู้โดยสารรถขนส่งสาธารณะ คนเดินเท้า และผู้ที่อยู่อาศัยในบริเวณข้างเคียง ปัญหาข้อกฎหมายในเรื่องหน้าที่ในการดูแลเอาใจใส่ผู้ใช้รถใช้ถนนส่วนใหญ่เกิดขึ้น เมื่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งด้านการวางแผน ก่อสร้าง หรือบำรุงรักษา ตกเป็นจำเลยเนื่องจากมีผู้ใช้รถใช้ถนนประสบอุบัติเหตุ จนกระทั่งเมื่อไม่นานมานี้ ได้มีการพิจารณาดังข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับการให้ความคุ้มครองหน่วยงานเหล่านี้ โดยยกเว้นความผิดให้หน่วยงานที่มีการดำเนินงานผิดพลาด อันเนื่องจากเหตุที่กล่าวอ้างว่าเป็นเรื่องสุดวิสัย เช่น หน่วยงานที่ปล่อยปลงละเลยให้ถนน เสื่อมสภาพไปตามธรรมชาติและตามกาลเวลา โดยอาจปล่อยให้พื้นผิวถนนที่มีสภาพเป็นหลุมเป็นบ่อหรือขรุขระไม่เรียบ ได้รับสิทธิยกเว้นในการรับผิดชอบต่อความเสียหายในสิ่งที่เกิดขึ้นจากการถูกฟ้องร้องดำเนินคดีโทษฐานที่ปฏิบัติงานด้วยความประมาท อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม พ.ศ. 2544 ศาลของประเทศออสเตรเลียได้ยกเลิกความคุ้มครองตามเงื่อนไขดังกล่าว ซึ่งไม่ได้หมายถึง การที่หน่วยงานต่าง ๆ นั้นจะต้องรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นในทุกกรณี แต่หมายถึง การที่หน่วยงานใดก็ตามที่ไม่ได้ดำเนินการตามเกณฑ์มาตรฐานในการดูแลเอาใจใส่ผู้ใช้รถใช้ถนน (Standard of Care) อย่างเหมาะสมเท่านั้นที่จะต้องรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม หลักเกณฑ์ดังกล่าวยังมีข้อยกเว้นสำหรับการตัดสินใจในระดับนโยบายดังต่อไปนี้

การตัดสินใจในระดับนโยบาย (Policy decisions)

หลักเกณฑ์นี้ได้กำหนดขึ้นมาเพื่อปกป้องสิทธิของหน่วยงานราชการทั้งหมด ไม่ได้เฉพาะเจาะจงแต่เพียงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานทาง ขอบเขตและข้อจำกัดทางกฎหมายในลักษณะนี้เพิ่งได้รับการพัฒนาขึ้นมาเมื่อไม่นานมานี้ และบทบาทของหลักเกณฑ์เหล่านี้ในกฎหมายของประเทศออสเตรเลียยังคงไม่แน่นอน โดยการตัดสินใจใด ๆ ก็ตามซึ่งเจ้าหน้าที่ของรัฐได้กระทำลงไปภายใต้ปัจจัยต่าง ๆ เช่น ด้านค่าใช้จ่าย ด้านสังคมหรือด้านการเมือง ควรจะได้รับการเห็นชอบจากผลของการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งมากกว่าที่จะมาจากข้อสรุปที่ได้พิจารณาตัดสินใจกันในแง่ของกฎหมาย ยกตัวอย่างเช่น สภาท้องถิ่นอาจถูกร้องขอให้จัดสรรงบประมาณลงไปในเรื่องต่าง ๆ เช่น ถนนการระบายน้ำ ห้องสมุด ศูนย์รับเลี้ยงเด็กกำพร้า การตรวจสอบอาคารต่าง ๆ สุขอนามัย และงานบริการชุมชนอื่น ๆ เป็นต้น การตัดสินใจในระดับนโยบายของสภาท้องถิ่นในการจัดสรรงบประมาณให้กับสิ่งเหล่านั้นอย่างไม่เท่าเทียมกัน ให้ถือว่าเป็นสิทธิที่สามารถกระทำได้อย่างถูกต้อง แต่ในทางตรงกันข้ามหากหน่วยงานในท้องถิ่นนั้นใช้งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรมาไปดำเนินกิจกรรมใด ๆ อย่างไม่เหมาะสมหรือไม่มีการดูแลเอาใจใส่ ในกรณีเช่นนี้ หน่วยงานท้องถิ่นนั้นจะไม่มีสิทธิที่จะได้รับการละเว้นในการรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้น ถึงแม้ว่าในขณะนี้เนื้อหาของสาระที่ชัดเจนของการตัดสินใจในระดับนโยบายนี้ยังมีทิศทางที่ไม่แน่นอน แต่นโยบายในเรื่องนี้ได้อยู่ในการพิจารณาในระดับสูงแล้ว ซึ่งโดยทั่วไปจะถูกพิจารณาโดยเจ้าหน้าที่ที่ได้รับการคัดเลือกหรือแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมากกว่าจะพิจารณาโดยผู้เชี่ยวชาญในสาขาที่เกี่ยวข้อง การพิจารณานี้ได้กระทำอย่างเป็นทางการตามระเบียบวาระการประชุมที่ได้กำหนดเอาไว้และได้แจ้งไปยังทุกเขตพื้นที่เพื่อให้ได้รับทราบกันอย่างทั่วถึง อย่างไรก็ตาม จนถึงปัจจุบันนี้ ในประเทศออสเตรเลียยังไม่มีกรณีการพิจารณากรณีให้ความคุ้มครองแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานทางได้รับการละเว้นในการรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นตามหลักเกณฑ์ที่ได้กล่าวไว้ในข้อนี้

มาตรฐานในการดูแลเอาใจใส่ต่อผู้ใช้รถใช้ถนน (Standard of care)

มาตรฐานในการดูแลเอาใจใส่ต่อผู้ใช้รถใช้ถนน เช่น การเฝ้าระวัง การเอาใจใส่ การระมัดระวัง ความรอบคอบ เป็นสิ่งที่จะถูกนำมาใช้ในการพิจารณาว่าผู้ร้องเรียนนั้นสมควรที่จะได้รับค่าสินไหมทดแทนตามที่กฎหมายได้ระบุไว้หรือไม่ ซึ่งศาลจะทำการพิจารณาว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานทางได้ดำเนินการที่เป็นการดูแลเอาใจใส่ต่อผู้ใช้รถใช้ถนนอย่างเหมาะสมหรือไม่ โดยศาลจะพิจารณา

ปัจจัยต่าง ๆ อย่างเท่าเทียมกันเพื่อตัดสินว่าจำเลยได้ดำเนินการที่เป็นการดูแลเอาใจใส่ต่อผู้ใช้รถใช้ถนนอย่างเหมาะสมหรือไม่ ประเด็นแรกคือ ความเป็นไปได้ของการเกิดอุบัติเหตุ โดยศาลไม่ได้พยายามที่จะหาความเป็นไปได้ของการเกิดอุบัติเหตุเหล่านั้นในเชิงคณิตศาสตร์ หากแต่ใช้การพิจารณาตามความรู้สึกของคนโดยทั่วไป เพื่อที่จะบอกว่าการดำเนินการเหล่านั้นมีความเป็นไปได้หรือไม่ในการทำให้เกิดอุบัติเหตุขึ้น ประเด็นที่สองที่นำมาพิจารณาคือความรุนแรงของความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น โดยพิจารณาว่าความเสียหายเหล่านั้นจะส่งผลให้เกิดความรุนแรงในระดับใด เช่น เพียงแค่อาจทำให้ทรัพย์สินเสียหาย หรืออาจทำให้มีผู้ได้รับบาดเจ็บถึงขั้นเสียชีวิต หรืออาจทำให้มีผู้เสียชีวิตเป็นจำนวนมาก ซึ่งความสำคัญและความรุนแรงของความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นนี้เป็นเครื่องบ่งชี้ถึงระดับของการป้องกันต่าง ๆ ที่ควรถูกดำเนินการ อีกปัจจัยหนึ่งที่นำมาพิจารณาด้วยก็คือ ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการดำเนินการป้องกันอันตรายต่าง ๆ ซึ่งโดยปกติแล้วค่าใช้จ่ายเหล่านั้นได้ประมาณออกมาในรูปของตัวเงินแต่ในบางครั้งก็พิจารณารวมไปถึงเรื่องอุปสรรคต่าง ๆ และการจัดลำดับความสำคัญก่อนหลังด้วย

ปัจจัยสุดท้ายที่ถูกนำมาพิจารณาว่า การดำเนินการเพื่อดูแลเอาใจใส่ต่อผู้ใช้รถใช้ถนนนั้น มีความเหมาะสมหรือไม่ คือ การพิจารณาปัจจัยทางด้านสังคมหรือปัจจัยในด้านอื่น ๆ ตัวอย่างเช่น การดำเนินการบางอย่างของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานทาง เช่น การติดตั้งอุปกรณ์กันชนด้านข้างของถนน อาจพิจารณาได้ว่า เป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุหากมีรถพุ่งเข้าชนกับอุปกรณ์กันชนเหล่านั้น หรือในอีกด้านหนึ่งอาจพิจารณาได้ว่าเป็นการดำเนินการที่มีความเหมาะสมอยู่แล้ว ทั้งนี้เนื่องจากการติดตั้งอุปกรณ์กันชนเหล่านั้นเป็นการช่วยลดความรุนแรงของอุบัติเหตุเมื่อมีการชนเกิดขึ้น นอกจากนี้ ปัจจัยทางด้านสิ่งแวดล้อมอาจเป็นสิ่งสำคัญที่จะนำมาพิจารณาด้วย ยกตัวอย่างเช่น การปลูกต้นไม้หรือพืชพันธุ์ต่าง ๆ บริเวณข้างทางอาจเป็นสิ่งกีดขวางข้างทางที่อาจทำให้เกิดอันตรายต่อผู้ขับขี่ แต่ในขณะเดียวกันก็เป็นสิ่งที่ช่วยให้เกิดทัศนียภาพที่สวยงามอีกด้วย

การดำเนินการสืบค้นอุบัติเหตุ (Accident Investigation) และการปะติดปะต่อเรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างละเอียด พร้อมทั้งการนำผู้เชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวมาเข้าร่วมเป็นพยานนั้น จะช่วยผู้ร้องเรียนในการพิสูจน์ให้เห็นว่าสภาพแวดล้อมของถนนเหล่านั้น เป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุได้ง่ายยิ่งขึ้น ซึ่งในปัจจุบันหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานทางได้ถูกเรียกร้องให้ส่งมอบหลักฐานต่าง ๆ ให้แก่ฝ่ายตรงข้ามเพิ่มมากขึ้น

สาเหตุของอุบัติเหตุ (Causation)

ส่วนประกอบอย่างที่สองซึ่งนำมาพิจารณา คือ สาเหตุของอุบัติเหตุ เนื้อหาสาระในกฎหมายได้ระบุให้พิจารณาว่าสิ่งที่เกิดขึ้นเนื่องจากการกระทำ หรือการเพิกเฉยของจำเลยนั้นเป็นปัจจัยซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดการบาดเจ็บของฝ่ายผู้ร้องเรียนหรือไม่

ลักษณะความเสียหาย (Damage)

ส่วนประกอบสุดท้ายซึ่งได้บัญญัติไว้ในกฎหมาย คือ ลักษณะของความเสียหายที่เกิดขึ้น อันได้แก่ การสูญเสียชีวิต การบาดเจ็บทุพพลภาพ หรือความเสียหายทางทรัพย์สิน ซึ่งเกิดขึ้นแก่ผู้ใช้รถใช้ถนน หรือผู้ที่อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียง

4.3 ความรับผิดชอบของผู้ตรวจสอบก่อนที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

มักจะมีคำถามว่า ผู้ตรวจสอบคนใดคนหนึ่งหรือทั้งคณะต้องรับผิดชอบต่องานที่ได้ดำเนินการตรวจสอบไปแล้วหรือไม่ สมมติในกรณีที่ว่า การตรวจสอบความปลอดภัยทางถนนได้ดำเนินการเสร็จสิ้นไปแล้วโดยมีปัญหาด้านความปลอดภัยบางอย่างที่คณะผู้ตรวจสอบตรวจไม่พบ ซึ่งในภายหลังพบว่า ปัญหาเหล่านั้นเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุจนมีผู้ได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิตขึ้น ถึงแม้ว่าในหลักการแล้วผู้ตรวจสอบไม่ได้เป็นผู้รับรองความปลอดภัยของถนนหรือโครงการที่พวกเขาได้ทำการตรวจสอบไป แต่ก็มีความคาดหวังว่า คณะผู้ตรวจสอบจะปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพ ดังนั้นหากผู้ตรวจสอบปฏิบัติงานได้ต่ำกว่ามาตรฐานที่ควรจะเป็นจนเกิดความเสียหายขึ้น ก็เป็นไปได้ว่า อาจมีการเรียกร้องให้ผู้ตรวจสอบออกมารับผิดชอบได้ ในสถานการณ์เช่นนี้ ประชาชนผู้ได้รับความเสียหายอาจร้องเรียนไปยังผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้าง การบริหารจัดการ หรือการบำรุงรักษาถนนเหล่านั้น ให้ออกมารับผิดชอบต่อสิ่งที่เกิดขึ้น และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเหล่านั้นอาจนำคณะผู้ตรวจสอบ หรือผู้ที่มีส่วนรับผิดชอบแทนคณะผู้ตรวจสอบ มาเข้ามามีส่วนร่วมในการต่อสู้คดีในชั้นศาล โดยอาจนำปัญหาที่ได้พบจากการตรวจสอบมาอ้างถึงเพื่อประกอบการพิจารณาได้ส่วนได้

ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับผู้ตรวจสอบนี้ อาจไม่ได้มีสาเหตุอันเนื่องมาจากความบกพร่องในการดำเนินการตรวจสอบ แต่อาจเกิดจากการที่ผู้ซึ่งทำหน้าที่เป็นหัวหน้าคณะผู้ตรวจสอบนั้น ได้ทำการ

ตรวจสอบโครงการซึ่งอาจอยู่นอกเหนือไปจากขีดความสามารถของคณะ ดังนั้น ผู้ตรวจสอบที่ยังขาดประสบการณ์ หรือที่เพิ่งเริ่มออกทำการตรวจสอบความปลอดภัยทางถนนเป็นครั้งแรก ควรที่จะทำงานร่วมกับคณะผู้ตรวจสอบที่มีผู้ตรวจสอบอาวุโสควบคุมดูแล เมื่อผู้ตรวจสอบเหล่านั้นได้ผ่านการทำงานด้านการตรวจสอบความปลอดภัยทางถนนในระดับหนึ่ง จนมีประสบการณ์อย่างเพียงพอแล้ว ก็สามารถที่จะเลื่อนขึ้นไปเป็นหัวหน้าคณะผู้ตรวจสอบได้ ในขณะเดียวกัน ผู้ตรวจสอบทุกคนควรตระหนักถึงขอบเขตความสามารถและประสบการณ์ที่ตนเองมีอยู่ด้วย เช่น ผู้ตรวจสอบที่มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการตรวจสอบความปลอดภัยทางถนนเฉพาะถนนที่อยู่ในชนบทก็ไม่ควรที่จะดำเนินการตรวจสอบในฐานะหัวหน้าคณะผู้ตรวจสอบความปลอดภัยของโครงการทางหลวงพิเศษหรือทางด่วนที่อยู่ในเขตเมือง เป็นต้น

4.4 การไม่ยอมรับประเด็นปัญหาที่พบจากการตรวจสอบ หรือข้อเสนอแนะจากคณะผู้ตรวจสอบ

ประเด็นปัญหาที่พบจากการตรวจสอบนั้น ควรระบุไว้ในรายงานการตรวจสอบความปลอดภัยทางถนนที่จะต้องส่งมอบให้แก่เจ้าของงาน ซึ่งโดยทั่วไปแล้วอาจเป็นผู้จัดการ โครงการหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับโครงการในหน่วยงานนั้น ผู้ว่าจ้างควรพิจารณาประเด็นปัญหาที่พบจากการตรวจสอบอย่างรอบคอบ รวมทั้งข้อเสนอแนะต่าง ๆ ข้อคิดเห็นของผู้ว่าจ้างต่อผลจากการตรวจสอบเหล่านั้นจะต้องถูกบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร อย่างไรก็ตาม ผู้ว่าจ้างอาจไม่จำเป็นต้องยอมรับประเด็นปัญหาที่ตรวจสอบพบและข้อเสนอแนะจากผู้ตรวจสอบทุกข้อ แต่ในกรณีที่ผู้ว่าจ้างยอมรับผลการตรวจสอบในเรื่องใดก็ตาม ก็ควรดำเนินการแก้ไขตามข้อเสนอแนะเหล่านั้น โดยอาจต้องระบุถึงวิธีการในการแก้ไขปัญหา และในกรณีที่จำเป็นควรแจ้งถึงแหล่งที่มาของงบประมาณที่จะใช้ในการดำเนินการแก้ไขปัญหาเหล่านั้นด้วย

ในกรณีที่ผู้ว่าจ้างไม่ยอมรับประเด็นปัญหาที่พบจากการตรวจสอบ หรือข้อเสนอแนะต่าง ๆ ของคณะผู้ตรวจสอบ ผู้ว่าจ้างต้องระบุถึงเหตุผลซึ่งทำให้ผู้ว่าจ้างไม่เห็นด้วยอย่างกับผลการตรวจสอบเหล่านั้น หรือชี้แจงถึงเหตุผลต่าง ๆ ที่ผู้ว่าจ้างไม่สามารถดำเนินการปรับปรุงหรือดำเนินการแก้ไขปัญหาเหล่านั้นได้ในทันที ด้วยเหตุนี้ จึงมีความเป็นไปได้ว่า ผู้ร้องเรียนที่ได้รับความเสียหายจากอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นบนถนนหรือโครงการที่ได้ทำการตรวจสอบไปแล้วนั้น จะใช้รายละเอียดในรายงานการแสดงความคิดเห็นของเจ้าของงานต่อผลการตรวจสอบดังกล่าวมาเป็นหลักฐานอ้างอิง โดย

อาจได้รายงานดังกล่าวมาด้วยการดำเนินการตามสิทธิและเสรีภาพในการรับรู้ข้อมูลและข่าวสาร หรือการเรียกร้องให้มีการเปิดเผยเอกสารเหล่านั้นในระหว่างพิจารณาต่อผู้คดีในชั้นศาลได้ ทั้งนี้ ผู้พิพากษาซึ่งอาจรวมไปถึงคณะลูกขุนที่ทำการพิจารณาถึงการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจรับผิดชอบนั้น จะพิจารณาข้อมูลซึ่งระบุไว้ในเอกสารเหล่านั้น รวมถึงไปถึงสิ่งที่ได้ดำเนินการไปในขณะที่มีการแสดงการตอบรับผลจากการตรวจสอบ มากกว่าที่จะมาพิจารณาข้อมูลหรือเหตุผลสนับสนุนที่ได้มาภายหลังจากการที่อุบัติเหตุได้เกิดขึ้นไปแล้ว ดังนั้น ในการตรวจสอบหากพบว่ามีปัญหาด้านความปลอดภัยที่จำเป็นต้องได้รับการพิจารณาดำเนินการแก้ไข ก็ควรมีการจัดลำดับในการดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวต่าง ๆ เหล่านี้ เช่น

- ควรทำการแก้ไขโดยทันที
- ควรทำการแก้ไขภายในรอบงบประมาณปัจจุบัน
- อาจรอการแก้ไขเมื่องบประมาณผ่านการเห็นชอบ

4.5. การรับผิดชอบต่อสิ่งที่เกิดขึ้นแทนผู้กระทำ (Vicarious Liability)

ตามกฎหมายออสเตรเลีย บุคคลที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงานสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งถูกกล่าวหาว่าไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่นั้นอย่างเหมาะสม หรือละเลยในการปฏิบัติหน้าที่ อาจตกเป็นจำเลยให้แก่ฝ่ายผู้ร้องเรียนที่ได้รับความเสียหายจากอุบัติเหตุบนถนน หากการกระทำเหล่านั้นซึ่งอาจเกิดขึ้นด้วยความตั้งใจหรือไม่ตั้งใจในระหว่างที่กำลังปฏิบัติหน้าที่ในฐานะลูกจ้างของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานทางแล้ว หน่วยงานนั้น ๆ จะต้องรับผิดชอบต่อสิ่งที่เกิดขึ้นแทนบุคคลซึ่งอยู่ในฐานะลูกจ้างด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ถ้าผู้ร้องเรียนต้องการให้ผลการพิจารณาคดีออกมาในรูปของการจ่ายค่าสินไหมทดแทนความเสียหายที่เกิดขึ้น ดังนั้น หน่วยงานที่ได้รับความคุ้มครองตามเงื่อนไขของการประกันภัยอยู่แล้ว หรือพร้อมที่จะจ่ายค่าสินไหมทดแทนด้วยตัวเอง จึงจะตกเป็นผู้ที่ถูกดำเนินการฟ้องร้องให้ตกเป็นจำเลยในคดีดังกล่าวแทนลูกจ้าง แต่ในกรณีที่ทั้งนายจ้าง (หน่วยงาน) และลูกจ้าง (เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน) สามารถที่จะถูกดำเนินการฟ้องร้องได้นั้น โดยทั่วไปแล้วจำเลยที่จะถูกดำเนินการ ฟ้องร้องก็คือ หน่วยงาน ซึ่งมีความสามารถในการที่จะรับผิดชอบต่อค่าสินไหมทดแทนความเสียหายที่เกิดขึ้นได้

4.6 ทิศทางในอนาคต

เนื่องจากกระบวนการตรวจสอบความปลอดภัยทางถนนได้มีการนำไปปฏิบัติใช้กันอย่างแพร่หลายมากขึ้น ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการออกกฎหมายเพื่อมารองรับวิธีการดำเนินการตรวจสอบความปลอดภัยทางถนนในขั้นตอนต่าง ๆ รวมทั้งระยะเวลาสำหรับการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ก็ควรมีการระบุถึงรายละเอียดของเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการตอบรับต่อผลการตรวจสอบจากเจ้าของงานไว้อย่างชัดเจน ในปัจจุบันนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานทางเป็นผู้กำหนดนโยบายหรือวางแผนต่าง ๆ ที่จะทำให้เกิดความปลอดภัยบนถนน ดังนั้น ในอนาคต หากมีการละเว้นการดำเนินการตรวจสอบความปลอดภัยทางถนนโดยดำเนินการไม่ครบถ้วนทุกขั้นตอน ตั้งแต่ช่วงการวางแผนและการออกแบบถนน ไปจนถึงขั้นตอนที่ถนนได้เปิดเพื่อการสัญจรไปมาแล้ว การละเว้นดังกล่าวอาจถูกใช้เป็นหลักฐานซึ่งถึงความประมาท ซึ่งทำให้ผู้อื่นได้รับบาดเจ็บหรือได้รับอันตรายถึงแก่ชีวิตได้ ถ้าหากมีอุบัติเหตุเกิดขึ้น

ดังนั้น ผู้ที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบควรเริ่มนำระบบการตรวจสอบความปลอดภัยทางถนนเข้ามารวมอยู่ในนโยบายหรือแผนงานในการสร้างความปลอดภัยบนถนนเพื่อป้องกันความสูญเสียซึ่งอาจจะเกิดขึ้นได้ในอนาคต

ในกฎหมายไทย ขณะนี้ไม่มีปรากฏว่ามีกฎหมายเฉพาะว่าด้วยความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการทางแต่อย่างไร ทั้ง ๆ ที่หน่วยงานเหล่านี้ควรที่จะต้องมีส่วนในความรับผิดชอบต่อความเสียหาย ความบกพร่องอันเป็นผลจากการกระทำที่เกิดขึ้นด้วย อาทิ กรมทางหลวง กรมโยธาธิการ การทางพิเศษ กรมเร่งรัดพัฒนาชนบท (เดิม) หรือในโอกาสต่อไป รวมไปถึงองค์การบริหารส่วนตำบล (อ.บ.ต.) เทศบาลด้วยที่นับวันในอนาคต จะมีบทบาทสำคัญในการบริหารงานส่วนท้องถิ่นมากยิ่งขึ้นด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่สามารถพิสูจน์ได้ว่า อุบัติเหตุที่เกิดเป็นผลสืบเนื่องมาจากความบกพร่องของการสร้างถนน ทางสัญจร หรือเกี่ยวเนื่องกับการติดตั้งอุปกรณ์เสริมอื่น ๆ ในที่ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทาง การจราจร ตามแต่กรณี ซึ่งมีข้อสังเกตได้ง่าย ๆ ว่า จุดบริเวณเดียวกันนี้ มักจะเกิดอุบัติเหตุซ้ำซาก บ่อยครั้ง

อย่างไรก็ตาม กฎหมายไทยได้ระบุความรับผิดไว้สำหรับผู้กระทำผิด โดยบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยการละเมิด ความรับผิดเพื่อละเมิด ค่าสินไหมทดแทนเพื่อละเมิด

และการนิรโทษกรรม ทั้งอาจต้องมีความรับผิดชอบในทางอาญาตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายอาญาด้วยก็ได้ ซึ่งนั่นก็หมายความว่าความรับผิดชอบทั้งทางแพ่งและทางอาญา มักจะใช้บังคับแก่ผู้กระทำความผิดที่หาได้ครอบคลุมไปถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการทางแต่อย่างไรไม่ ส่วนการกระทำ ความผิดก็มักจะยึดถือเฉพาะตามกรณีในพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 เป็นหลักเท่านั้น ฉะนั้นการนำระบบการตรวจสอบความปลอดภัยทางถนนมาใช้ในประเทศไทย ก็ควรที่จะมีการปรับปรุง แก้ไขระบบข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องตามไปด้วย

กระบวนการตรวจสอบความปลอดภัยทางถนน แสดงให้เห็นถึงการตระหนักถึงความสำคัญด้านความปลอดภัย รวมไปถึงการส่งเสริมให้ถนนมีความปลอดภัยมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกฎหมาย โดยทั่วไป คำพิพากษาที่ศาลได้ตัดสินคดีไปแล้วนั้น ส่งเสริมให้เกิดความปลอดภัยขึ้นบนท้องถนนโดยการลงโทษผู้ขับขี่ที่กระทำผิด หรือเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่โดยไม่เอาใจใส่ผู้ใช้รถใช้ถนนเท่าที่ควร โดยหวังที่จะให้ผู้กระทำผิดปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองในอนาคต ดังนั้น ในแง่ของกฎหมายแล้ว จึงควรมีการพัฒนาและนำระบบการตรวจสอบความปลอดภัยทางถนนไปใช้ให้แพร่หลายมากขึ้น